

В. В. Узунов,

к. е. н., доцент, ректор, Університет економіки та управління

ІННОВАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ЯК ФАКТОР ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ НА ВНУТРІШНІХ І ЗОВНІШНІХ РИНКАХ

V. V. Uzunov,

Candidate of Economic Sciences, Associate Professor

INOVATIVE POTENTIAL AS A FACTOR OF COMPETITIVENESS IN DOMESTIC AND FOREIGN MARKETS

У статті розглядаються фактори впливу інноваційного потенціалу на забезпечення конкурентоспроможності окремих підприємств, що дає можливість розробити економіко-організаційний механізм управління стійким розвитком економіки підприємств і забезпечити взаємодії інноваційних систем з врахуванням кількості промислових підприємств, які впроваджують інновації, і розподілу обсягу фінансування інноваційної діяльності в промисловості України, впровадження нових технологічних рішень і обсягів реалізації інноваційної продукції.

In articles rozglyadayutsya factored vplivu innovatsiyного potentsialu on zabezpechennya konkurentospromozhnosti okremih pidpriemstv scho dae mozhlivist rozrobiti ekonomiko-organizatsiynny mehanizm upravlinnya stiykim rozvitkom ekonomiki pidpriemstv i zabezpechiti vzaemodii innovatsiynih system s vrahuvannyam kilkosti Promyslova pidpriemstv, yaki vprovadzhuuyut innovatsii i rozpodilu obsyagu finansuvannya innovatsiynoi diyalnosti in promislovosti Ukrainy, vprovadzheniya novih tehnologichnih rishen i obsyagiv realizatsii innovatsiynoi produktsii.

Ключові слова: глобальна економіка, зовнішньоекономічний механізм, економічна безпека, інноваційний потенціал, конкурентоспроможність, фінансові ресурси.

Key words: ekonomika is global, zovnisbnoekonomichny mehanizm, ekonomichna bezpeka, innovatsiynny potentsial, konkurentospromozhnist, finansovi resources.

ВСТУП

На сучасному етапі стратегічна задача нової глобальної економіки полягає в забезпеченні умов для ефективної міжнародної співпраці і взаємоузгодження макроекономічної політики національних економік держав, що знаходяться на різних стадіях економічного розвитку. Існуюча система глобальних інститутів управління і планування не відповідає в повній мірі складностям задач, які стоять перед нею, потребують розробки механізму переходу до інноваційного розвитку в умовах конкурентоздатності національних економік і окремих регіонів і підприємств.

Конкурентоспроможність як економічна категорія являє собою сукупність інститутів, політичних систем і факторів, які визначають рівень продуктивності праці. Ефективність економіки забезпечує стабільний розвиток держави, визначає норму рентабельності інвестицій і інновацій в економіці — один з основних факторів, що розкриває потенціал економічного зростання на основі інновацій.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Властивість і актуальність досліджуваної проблеми характеризується переліком наукових праць вітчизняних та іноземних учених, зокрема, Гальчинського А.С., Гейця В.М., Семиноженка В.П., Узунова В.М., Денисенка М.П., Грищенка І.М., Олежка А.А., Андрощук Т.О., Чижевського Б.Г., Шевченка М.М., Мунтяна М.А., Свинцицького А.А., Портера М. та інших.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Завданнями статті є:

— визначити економіко-організаційний механізм управління стійким розвитком економіки підприємств та забезпечення взаємодії інноваційних систем з врахуванням кількості промислових підприємств;

— обґрунтувати реалізацію розроблених заходів відносно впливу інноваційного потенціалу на конкурентоспроможність підприємств на внутрішніх і зовнішніх ринках.

Таблиця 1. Кількість промислових підприємств, що впроваджували інновації

	2008		2009		2010		2011		2011 р. в % до 2008 р.
	млн. грн.	відсотків до загальної кількості підприємств, що впроваджували інновації	млн. грн.	відсотків до загальної кількості підприємств, що впроваджували інновації	млн. грн.	відсотків до загальної кількості підприємств, що впроваджували інновації	млн. грн.	відсотків до загальної кількості підприємств, що впроваджували інновації	
Усього	1160		1180		1217		1327		114,4
впроваджували нові технологічні процеси	515	44,4	452	38,3	522	42,9	605	45,6	117,5
у тому числі									
маловідходні, ресурсозберігаючі та безвідходні	280	24,1	215	18,2	203	16,7	240	18,1	85,7
освоювали виробництво	667	57,5	614	52	615	50,5	731	55,1	109,6
з них нові види техніки	201	17,3	188	15,9	194	15,9	218	16,4	108,5
реалізували інноваційну	993		994		964		1043		105

Джерело: [4, с. 323].

РЕЗУЛЬТАТИ

Відаючи належне науковим дослідженням попередників, слід зазначити, що на сучасному етапі динаміка розвитку економічних процесів породжує і формує ряд нових невідкладних проблем, що потребують організаційного і управлінського вирішення, зокрема:

- розробку механізму управління інноваційною діяльністю на основі одночасного використання ряду стандартів (стандарту використання ресурсів, стандарту стратегічного розвитку тощо);

- теоретичних і методологічних підходів до сутності, необхідності і особливостей формування інноваційного потенціалу з метою використати його для досягнення конкурентоспроможності в окремих сегментах ринку;

- методику розподілу наявних капіталів по галузям промисловості і АПК за рахунок впровадження системи прогресивних технологій на основі їх раціональної взаємодії;

- дослідження впливу інноваційного потенціалу підприємств на розвиток їх ресурсної бази виробництва, обґрунтування засобів реалізації інноваційного потенціалу;

- системи заходів підвищення ефективності економіки на основі інноваційних дій і можливостей держави відносно ресурсного потенціалу тощо.

Згідно з М. Портером, одним з провідних спеціалістів в сфері конкурентних стратегій, існує три стадії розвитку або життєвого циклу окремої країни. На першій стадії економіка є факторною: держави конкурують між собою на основі факторів виробництва, наявності некваліфікованої робочої сили і обмежених природних ресурсів. По мірі свого економічного розвитку країни переходять у другу стадію (фазу) — стадію ефективності виробництва. Третя стадія розвитку характеризується вимогами наявності управління інвестиціями і інноваціями, що стають основою концепції стійкого розвитку країни.

Визначити стадію життєвого циклу країни можливо на основі двох критеріїв:

- перший — обсяг ВВП на одну особу населення у ринковому виразі;

— другий — показники, що являють собою ступінь залежності стану економіки від факторів виробництва.

Конкурентоспроможність країни у світовому просторі все частіше проявляє себе як один із ключових аспектів суверенітету. Зростає питома вага таких факторів підвищення конкурентоспроможності, як інноваційні технології, організаційна і управлінська адаптація основних показників і параметрів до вимог ринку, освоєння інших організаційних форм, що відповідають стратегічним викликам сучасності і характеризуються конкурентними перевагами [10].

На сучасному етапі конкурентоспроможну продукцію високого рівня отримати в умовах розвинутого, технологічно забезпеченого інноваціями, технологіями відтвореного циклу надзвичайно важко. Щоб такий створити, ресурсів, якими володіє окрема взята країна, як правило, недостатньо. Так виникає нове поле світової економіки з одночасним обґрунтуванням переходу окремих країн на гео-економічну модель розвитку, підготовки її інноваційного потенціалу до реалізації в умовах нової зовнішньоекономічної доктрини функціонування [8, с. 14].

Одночасно гео-економіку можна розглядати як складну систему ієрархічних економічних відносин, винесену за національні межі, що визначають глобальний економічний простір, в якому здійснюються світові процеси. Гео-економіка може бути застосована, з одного боку, як метод вивчення глобального світу, з іншого — як основа для розробки стратегій розвитку національних і наднаціональних державних утворень інноваційного типу [10; 11].

Гео-економічний підхід також по-новому трактує статус зовнішньоекономічної діяльності, яка, по традиції, була представлена в основному торгівлею між країнами. Новий підхід дає розуміння того, що в сучасних умовах зникають грані між внутрішньою і зовнішньою економіками, змінюється зміст міжнародного розподілу праці. При цьому досягається ефективність інтеграції вітчизняної економіки у світове співтовариство, тобто такої взаємодії з зовнішнім світом, яке б давало країні максимальний результат від господарювання, створювало сприятливі умови для досягнення прогресивних змін її стану в світовому економічному просторі, зокрема і в процесах конкурентоспроможності [9; 6].

З цією метою розроблена концепція зовнішньоекономічної діяльності як елемент системи державного регулювання і як економічна складова. У самій концепції важливе місце повинно належати науково-технічній операції як її основі. Вона має бути розроблена в межах реформування національної науково-технічної сфери України з передбаченням у майбутньому зайняти конкурентоспроможні сегменти ринку.

Концепція зовнішньоекономічного механізму розвитку інноваційного потенціалу повинна включати в себе мету, розробки країн-партнерів для кожної високотехнологічної галузі (галузь повинна визначатися в системі внутрішніх і зовнішніх факторів), що дає можливість ефективно використовувати її можливості і кінцеві результати, здійснювати розподіл прибутку і використовувати його для подальшого розвитку підприємства або галузей.

Враховуючи обмежені ресурси країни, доцільно застосувати поетапні підходи до пріоритетного науково-технічного співробітництва. Це дає можливість консо-

лідувати необхідний мінімум ресурсів, оцінити ефективність діючих угод, міжгалузевих зв'язків і наявної інфраструктури з метою розробки стратегії їх взаємодії в умовах конкурентоспроможності.

Аналіз стратегій взаємодії інноваційного потенціалу в міжнародній підприємницькій діяльності показує, що традиційно в теорії міжнародної підприємницької діяльності виділяють три базових стратегій виходу на зарубіжні ринки: стратегія експорту, стратегія спільної підприємницької діяльності і стратегія прямого інвестування.

В умовах глобалізації економіки назріла необхідність розглядати питання підсилення ринкової влади на регіональному рівні, що призводить до появи формування нової стратегії взаємодії з бізнес-структурами ринку і надає процесам конкурентоспроможності нового імпульсу. Так, передові в технологічному відношенні економіки світу активно переключаються в напрямку розвитку інформаційних і цифрових технологій.

Інформатизація технологічних способів виробництва в постіндустріальних економіках сприяє інтелектуалізації праці і підвищення в ньому питомої ваги творчих зусиль, при цьому творчий потенціал особистості стає основним ресурсом розвитку, а людський потенціал перетворюється в головний фактор життєдіяльності нації.

Необхідною умовою для ефективного функціонування державного і регіонального регулювання стану інноваційного потенціалу є фінансове забезпечення досліджень і розробок тієї кількості промислових підприємств, що впроваджують інновації (табл. 1) і в інших високотехнологічних секторах економіки. За досліджувані період кількість промислових підприємств, що впроваджували інновації, збільшилося на 14,4%. Вивчаючи напрямки впровадження інновацій промисловими підприємствами, бачимо, що продовжує впливати на досліджувані процеси технологічна різноукладність вітчизняної економіки, наявність різних техноекономічних секторів з різною конкурентоспроможністю ринкових і галузевих сегментів як особливостей згідно [5] перехідної змішаної економіки у технологічному і структурному вимірах. Про це свідчить суттєвий потенціал перспективних напрямів прикладних досліджень (у 2011 р. освоювали виробництво інноваційної продукції 731 підприємств (55,1% з загальної кількості), з них нових видів техніки 218 (16,4%). Продовжує існувати використання експортних можливостей у традиційних галузях і сировино-транзитивних галузях та підприємствах. Так, реалізували інноваційну продукцію 1043 підприємств із загальної кількості 1327 (78,6%).

За таких умов активація економічного зростання як основного елемента стратегії розвитку має передбачити рішення цілого ряду суміжних проблем, зокрема розподілу обсягу фінансування інноваційної діяльності в промисловості України (табл. 2). Вивчаючи взаємозв'язки науки і інноваційного розвитку, Гальчинський А., Геєць В., Семиноженко В. [5, с. 47] дійшли висновку, що фінансове оздоровлення з позитивними наслідками для реального сектора і без сповзання у боргову економіку реально відбувається лише за умов відновлення промислового росту виробництва, продукція яких користується пла-

Таблиця 2. Розподіл обсягу інноваційної діяльності в промисловості (у фактичних цінах)

	2008		2009		2010		2011		2011 р. в % до 2008 р.
	млн. грн.	відсотків до загального обсягу	млн. грн.	відсотків до загального обсягу	млн. грн.	відсотків до загального обсягу	млн. грн.	відсотків до загального обсягу	
Усього	11994,2	100	7949,9	100	8045,5	100	14334	100	119,5
у тому числі за рахунок									
держбюджету	336,9	2,8	127	1,6	87	1,1	149,2	1	44,3
місцевих	15,8	0,1	7,4	0,1	5,7	0,1	12,3	0,1	77,9
власних коштів	7264	60,6	5169,4	65	4775,2	59,4	7585,5	52,9	104,4
коштів інвесторів									
вітчизняних	169,5	1,4	31	0,4	31	0,4	45,4	0,3	26,8
іноземних	115,4	1	1512,9	19	2411,4	30	56,9	0,4	49,3
держав									
інших джерел	4092,6	34,1	1102,2	13,9	735,2	9	6484,6	45,3	158,4

Джерело: [4, с. 344].

тоспроможним попитом. На сучасному етапі реальне виробництво все більше відчуває дефіцит платіжних засобів і коштів для фінансування капіталовкладень [11].

Відомо, що стратегічна політика сталого розвитку економіки країни не може ефективно проводитися без втручання держави у процеси реалізації ресурсів, раціонального перерозподілу ресурсів між різними секторами економіки. У той же час питома вага держбюджету у процесах розподілу обсягу фінансування інноваційної діяльності стійко зменшується (у 2011 р. вона складала 1%). Єдиним реальним джерелом розподілу залишаються власні кошти підприємств (у 2011 р. вони склали 52,9% від загального обсягу). Зменшуються кошти вітчизняних і інвесторів іноземних держав (відповідно, вітчизняних інвесторів з 169,5 млн грн. у 2008 р. до 45,4 млн грн. (зменшення складо 3,7 рази) і інвесторів іноземних держав (відповідно з 115,4 млн грн. до 56,9 млн грн.).

За таких умов, що складаються, досягти фінансово-стабілізаційного оптимізаційного оптимуму фінансових ресурсів у частині їх розподілу з метою забезпечення конкурентоспроможності на інноваційній основі надзвичайно важко.

Крім того, будь-який інноваційний проект, зокрема і такий, як придбання машин, обладнання та програмного забезпечення (табл. 3) (у 2008 р. обсяги фінансових ресурсів за цим напрямом збільшилися з 7664,8 млн грн. до 10489,1 млн грн. або на 136,8%) містить певний ступінь ризику. Для різних галузей, видів економічної діяльності, різних типів нововведень характерно те, що ймовірність успіху на ринку нижче, ніж ймовірність власне технічного успіху нововведен-

Таблиця 3. Загальний обсяг інноваційних витрат у промисловості (у фактичних цінах)

	2008		2009		2010		2011		2011 р. в % до 2008 р.
	млн. грн.	% до загального обсягу	млн. грн.	% до загального обсягу	млн. грн.	% до загального обсягу	млн. грн.	% до загального обсягу	
Усього	11994,2	100	7949,9	100	8045,5	100	14334	100	119,5
у тому числі за напрямками									
внутрішньо науково-дослідної роботи	958,8	8	633,3	8	818,5	10,2	833,3	5,8	86,9
зовнішньої науково-дослідної роботи	284,8	2,4	213,4	2,7	177,9	2,2	246,6	1,7	86,6
придбання машин, обладнання та програмного забезпечення	7664,8	63,9	4974,7	62,6	5051,7	62,8	10489	73,2	136,8
придбання інших зовнішніх знань	421,8	3,5	115,9	1,4	141,6	1,8	324,7	2,3	76,9
інші	2664	22,2	2012,6	25,3	1855,8	23	2440,2	17	91,6

Джерело: [4, с. 324].

Таблиця 4. Впровадження нових технологічних процесів та освоєння виробництва нових видів продукції у промисловості

	1995	2000	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2011 р. в % до 2000 р.
Впроваджено нових технологічних процесів	2936	1403	1727	1808	1145	1419	1647	1893	2043	2510	178,9
у тому числі маловідходних ресурсозберігаючих і безвідходних	1044	430	645	690	242	634	680	753	479	517	120,2
Освоєно виробництво інноваційної продукції											
найменувань	11472	15323	3978	3152	2408	2526	2446	2685	2408	3238	21,1
з них нових видів техніки	1000	631	769	657	786	881	758	641	663	897	5,9

Джерело: [4, с. 325].

ня. Це пов'язано з тим, що ринковий успіх залежить не тільки від науково-технічного досягнення, але і від ефективності маркетингової діяльності, конкурентних позицій фірм на ринку тощо [7].

Аналіз розподілу загального обсягу інноваційних витрат у промисловості показує, що серед основних напрямків важливе місце належить зовнішньополітичній складовій. Зважена науково-технічна кооперація в інноваційній сфері є вагомим елементом системи зовнішньоекономічного механізму, який стимулює інтеграцію країни в світовий інноваційний простір, підвищує конкурентоспроможність вітчизняної продукції на внутрішніх і зовнішніх ринках, збільшує експорт високотехнологічної продукції, регулює технологічний обмін (вартість придбання інших зовнішніх знань за період 2008—2011 рр. склала 1004 млн грн.), скорочує технологічну відсталість країни тощо.

Таким чином, міжнародна науково-технологічна інтеграція повинна стати невід'ємною складовою частиною стратегії розвитку зовнішньополітичного інноваційного механізму України [11].

Актуальність невідкладної потреби в концепції зовнішньоекономічної діяльності обумовлена особливим значенням механізму розвитку інноваційного потенціалу як системи організаційних форм, методів і інструментів, за допомогою яких досягається входження окремих підприємств, корпоративних організацій і регіонів у світовий інноваційний простір з метою міжнародної науково-технічної співпраці. У структурі інноваційного потенціалу важлива роль належить заходам щодо впровадження нових технологічних процесів та освоєння виробництва нових видів продукції у промисловості (табл. 4). Це пов'язано з тим, що структура сукупного продукту підприємств, тобто співвідношення звичайної і інноваційної продукції суттєво впливає на рівень його економічного розвитку. Чим вища питома вага виробництва і реалізованої інноваційної продукції, тим вищі економічні показники господарювання (табл. 5). Для їх оцінки застосовується виробничий леверидж (leverage — англ. — механізм управління прибутком підприємств, заснований на оптимізації постійних і змінних витрат). За його допомогою можна про-

гнозувати зміни прибутку господарств залежно від зміни обсягів продаж, а також точку беззбиткової діяльності окремих підприємств. Тому стимулювання виробництва інноваційної продукції є важливим стратегічним завданням всіх учасників конкурентного середовища.

Вивчення взаємозв'язків процесів впровадження технологічних досягнень та освоєння виробництва нових видів продукції у промисловості з обсягами реалізованої інноваційної продукції (нова продукція для ринку за період дослідження збільшилася на 18,5%) дає можливість оцінити особливості оновлення технологій у промисловості України (табл. 4).

Виходячи з наявності різних видів виробництва високотехнологічної продукції, а також процесів розробки інноваційних технологій можна виділити два класи моделей оновлення технологій: до першого класу відносяться інноваційні моделі, що застосовуються в США; до другого класу відносяться моделі Японії [6, с. 34].

Основою американської моделі оновлення технологій є необхідність впровадження інновацій у виробництво, створення відповідного ринкового середовища, ефективне використання наявної науково-дослідної бази, існуючих і знов створених систем розподілу тощо.

Як бачимо, Україна формує інноваційний розвиток економіки на основі концепції американської моделі, що, враховуючи наші історичні традиції, є цілком виправданим.

В Японії використовують модель інноваційного розвитку економіки, яка орієнтована на підвищення вартості інноваційної діяльності. Країна здійснює придбання і залучає головні технології, здійснюючи при цьому повторне освоєння. Вони не вдосконалюють свої інноваційні технології, а використовують технології, створені за межами країни.

КНР при створенні зон розвитку нових і високих технологій використовує модель "пересадки промисловості", яка передбачає залучення іноземного обладнання, вдосконалення виробництва, яке саме не може здійснювати інноваційні процеси.

Таким чином, враховуючи низькі можливості науково-дослідницької роботи окремих підприємств, інноваційна модель функціонує в середовищі "залучення-відставання-повторне залучення". Така система враховує закономірності і механізми розповсюдження інновацій. При цьому реалізація основних поставлених цілей в конкурентному середовищі передбачає:

— забезпечення економічної безпеки країни, а також прав і безпеки споживачів;

Таблиця 5. Обсяг реалізованої інноваційної продукції (у фактичних цінах; млн грн.)

	2008	2009	2010	2011	2011 р. в % до 2008 р.
Усього	45830,2	31	432,3	42386,7	92,5
у тому числі нової для ринку	14688,7	8511,5	10995,1	17411	118,5
із загального обсягу поставлено на експорт	23633,1	13200,9	13713	12630,6	53,4

Джерело: [4, с. 325].

- створення сприятливих умов доступу товарів і послуг на світові ринки;
- забезпечення ефективного рівня захисту внутрішніх ринків;
- удосконалення структури українського експорту в напрямі підвищення в ньому питомої ваги готової продукції, високотехнологічних виробів;
- регламентованого доступу до ресурсів, які мають стратегічне значення для розвитку економіки країни (наявні капітали, унікальні інтелектуальні ресурси, новітні технології, товари і послуги, які в країні обмежені або відсутні зовсім).

За таких умов найбільш доцільним є обґрунтування реалізації на основі пріоритетних напрямів розвитку економіки. До пріоритетних напрямів інноваційного розвитку відносяться:

- освоєння нових технологій в промислових галузях і окремих видах економічної діяльності;
- технологічне оновлення АПК;
- впровадження нових технологій та обладнання для окремих галузей, які мають ознаки інноваційного розвитку;
- розвиток сучасних інформаційних технологій в системі інноваційно-інвестиційної діяльності;
- інноваційна оцінка стану охорони навколишнього промислового середовища.

На рівні окремих галузей (видів економічної діяльності) можна виділити три напрями інноваційної діяльності, зокрема:

- організаційно-економічне (управління інноваціями);
- інтеграція виробництва (технічне спрямування) — переобладнання галузей устаткуванням, яке відповідає світовим стандартам (вимогам);
- підготовка і перепідготовка кваліфікації робітників на інноваційній основі.

Реалізація розроблених заходів відносно впливу інноваційного потенціалу на конкурентоспроможність підприємств на внутрішніх і зовнішніх ринках здійснюється на основі системного підходу, що забезпечує збалансовану державну підтримку виробництва з заходами, направленими на розширення попиту на всіх сегментах ринку.

Такий підхід дає можливість формувати модель державного регулювання регіональною економікою шляхом узгодження з внутрішніми особливостями ринку, удосконалювати корпоративне управління в умовах інституціональних обмежень і внутрішньої мотивації підприємств на підвищення їх конкурентоспроможності [1; 8].

Реалізація пріоритетного інноваційного науково-технічного розвитку має ґрунтуватися на основі таких засобів [2; 3]:

- державні преференції (податкові, митні, фінансові пільги) підприємствам, що здійснюють інноваційно-інвестиційну діяльність;
- інноваційно-інвестиційні стратегії, державні цільові, науково-технічні програми;
- стандартизація та сертифікація продукції згідно міжнародних вимог;
- державні замовлення на інноваційну продукцію;
- стимулювання розробки інноваційних кластерів у межах територіальних обмежень;
- активізація розвитку венчурного підприємства;
- інформаційно-методичне забезпечення всіх стадій інноваційного процесу, зокрема в межах Державної цільової програми розвитку систем інформаційно-аналітичного забезпечення реалізації державної інноваційної політики;
- посилення зв'язків "наука — виробництво — впровадження — споживання і використання";
- прогнозування стану інвестиційних ресурсів, науково-технічної діяльності, технічного розвитку [3; 7];

- створення технополісів, технопарків, промислових кластерів, ТНК, інноваційних центрів тощо;
- впровадження інноваційної культури як способу адаптації до прискорення змін у виробництві, бізнесовій діяльності та суспільстві;
- диверсифікація виробництва і впровадження левіридж-лізингу як методу реалізації великомасштабних проектів в економіці України;
- досягнення поставлених цілей потребує впровадження інноваційного менеджменту як інструмента підвищення ефективності управління інноваційним потенціалом підприємств.

ВИСНОВКИ

Конкурентоспроможність країни і у світовому просторі все частіше проявляє себе як один з ключових аспектів її суверенітету. Зростає питома вага таких факторів підвищення конкурентоспроможності, як інноваційні технології, організаційна і управлінська адаптація основних показників і параметрів до вимог ринку, освоєння інших організаційних форм, що відповідають стратегічним викликам сучасності і характеризуються конкурентними перевагами.

Розроблений підхід до реалізації заходів відносно впливу інноваційного потенціалу на стан економіки дає можливість формувати модель розвитку національної економіки шляхом її узгодження з внутрішніми можливостями ринку, удосконалювати корпоративне управління в умовах інституціональних обмежень і внутрішньої мотивації підприємств на підвищення їх конкурентоспроможності.

Література:

1. Програма розвитку інвестиційної та інноваційної діяльності в Україні // Постанова КМУ від 02.02. 2011. — № 389.
2. Стратегія інноваційного розвитку України на 2010—2020 року в умовах глобалізації цих викликів / Авт. упоряд.: Т.О. Андросук, І.Б. Жилияєв, Б.Г. Нижевський, М.М. Шевченко. — К.: Парламентське вид-во, 2009. — 632 с.
3. Деякі питання визначення середньострокових пріоритетних напрямів інноваційної діяльності галузевого рівня на 2012—2016 років / Постанова КМУ від 17.05.2012. — № 397.
4. Статистичний щорічник України за 2011 рік. Державна служба статистики України. — 460 с.
5. Гальчинський А. С., Геєць В.М., Семиноженко В.П. Україна: наука та інноваційний розвиток. — К., 1997. — 66 с.
6. Ян Ли. Выбор модели технологий инновации Японии, США и Китая в ЗРНВТ. Экономика и финансы. — М.: 2007. — №6. — С. 33—35.
7. Олешко А.А. Державне регулювання інноваційно-інвестиційного розвитку України, НДЗІ, формування ринкових відносин в Україні. — №10(137). — 2012. — С. 39—42.
8. Програма економічних реформ на 2010—2014 роки "Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава" // Комітет з економічних реформ при президентові України. — 88 с.
9. Мунтян М.А. Мировая экономика, глобальная экономика, "экономика знаний", геоэкономика и геополитика. Альманах центра общественных экспертиз. — М.: ЦОЭ, 2008. — С. 4—22.
10. Конкурентоспроможність національної економіки [Монографія]; за ред. д.е.н. Б.Є. Кваснюка. — К.: Фенікс, 2005. — 582 с.
11. Теоретично-методологічні основи інвестиційно-інноваційної безпеки національної безпеки України: Монографія / за ред. член.-кор. НАПН України д.е.н., проф. Тиценка, д.е.н., проф. В. М. Узунова, д.е.н., проф. М.П. Денисенка, 2013. — 464 с.

Стаття надійшла до редакції 18.03.2013 р.